

*IN MEMORIAM*

DR BOŽIDAR MILOŠEVIĆ, PRIMARIJUS OČNE KLINIKE »ĐORĐE NESIĆ« U BEOGRADU (1891-1976)

Dr Božidar Milošević rođen je 1891. godine u Njegušima, srez cetinjski, od majke Marice i oca Đura, bivšeg kapetana crnogorske vojske. Osnovnu školu i klasičnu gimnaziju završio je u Kotoru. Studije medicine započeo je u Odesi, pa ih je zatim nastavio u Beču, ali ih je prekinuo zbog izbijanja prvog svetskog rata i vratio se Crnu Goru. Tadašnja crnogorska vlada je oslobodila svoje intelektualce od vojne obaveze s motivacijom da je potrebno da započete studije što pre završe zbog oskudice u takvim kadrovima. Prekinute medicinske studije nastavio je u Bazelu, gde je sa uspehom diplomirao i bio angažovan u svojstvu asistenta na Očnoj klinici Univerziteta u Bazelu.



Za vreme studija u inostranstvu priključio se ostalim mladim intelektualcima Jugoslovenima i zalagao se za stvaranje zajedničke države Jugoslavije.

Kada je završen prvi svetski rat, jugoslovenska vlada je apelovala na Jugoslovane zaposlene u inostranstvu da se vrate u zemlju i pomognu svojim radom obnovi opustošene i razrušene zemlje, a posebno na lekare zbog nedostatka takvog kadra u zemlji, a i zbog pojave španske groznice. Dr Milošević je napustio svoje mesto asistenta na Očnoj klinici Univerziteta u Bazelu, vratio se u zemlju i javio Ministarstvu zdravlja u Beogradu. Raspoređen je na rad u Ivanjici.

U Ivanjici organizuje prvu zdravstvenu službu i postaje sreski lekar i upravnik Zdravstvene stanice. Njegova prva služba bila je vrlo teška, jer nije bilo ni instrumenata, ni lekova, a trebalo je pružiti lekarsku pomoć i u najudaljenijim delovima okoline Ivanjice, gde nije bilo nikakvih puteva, osim staza za pešake.

Nesebično je pružao lekarsku pomoć i obavljao opštu lekarsku praksu. Obilazeći bolesnike po najudaljenijim delovima okoline Ivanjice, jedino prevozno sredstvo kojim se mogao služiti bio je konj, a često je morao i da pešači. Pružajući lekarske usluge, on je pokazao veliku humanost i sugestivnost u lečenju, tako da je time uticao na bolesnike da koliko-toliko zaborave na tegobe bolesti. On ne samo da je lečio, nego je i nosio lekove, a kada nije imao lekova, siromašnim bolesnicima davao je novac da ih mogu kupiti.

Posle tri godine provedene u Ivanjici prešao je u Čačak u svojstvu lekara opšte prakse sreza trnavskog. U Čačku je nastavio sa istim načinom rada i izgradio se u odličnog dijagnostičara internistu. U Čačku se oženio i dobio dva sina.

Posle dvanaest godina provedenih u Čačku, zbog školovanja svoje dece, prešao je u Beograd u svojstvu sanitetskog referenta sreza viračkog. Njegova želja da se ponovo bavi očnim bolestima najzad se ostvarila i 1936. godine stupa na rad na Očnu kliniku Univerziteta u Beogradu kod profesora dr Đorđa Nešića; ubrzo postaje specijalista za očne bolesti. Na Očnoj klinici postaje šef Očnog odeljenja, zatim primarijus i pomoćnik upravnika Klinike.

Kao specijalista za očne bolesti dr Milošević je postao poznat i na teorijskom i na praktičnom planu. On odlazi na usavršavanje na Očnu kliniku u Bolonju i vrativši se u Beograd uvodi savremene metode u lečenje očnih bolesti u nas. Na teorijskom planu dr Milošević saraduje u mnogim stručnim časopisima koji tretiraju materiju iz oblasti okulistike.

Aktivno se uključuje u rad Oftalmološke sekcije Srpskog lekarskog društva i zauzima položaj potpredsednika ove Sekcije.

U svom radu na Očnoj klinici izgradio je čitav kadar lekara specijalista za očne bolesti koji danas zauzimaju osnovna mesta u ovoj oblasti.

Posle odlaska u penziju životni put dr Miloševića se ne zaustavlja. On i dalje nastavlja da radi u svojstvu konsultanta Očne klinike i na toj funkciji ga zatiče i smrt.

Kao čovek-lekar dr Milošević se odlikovao humanošću, požrtvovanjem, sugestivnošću, velikim znanjem i bogatim iskustvom. Među njegovim pacijentima našla su se i imena poznatih ličnosti, kao što su vojvoda Stepa Stepanović, ambasadori raznih zemalja u Beogradu i mnogi današnji rukovodioci.

Za svoj rad bobio je i pre rata neka odlikovanja, a povodom 25-godišnjice rada od Saveza lekarskih društava Jugoslavije DIPLOMU za dugogodišnji uspešan rad i postignute rezultate u lekarskim organizacijama i ZAHVALNICU Srpskog lekarskog društva povodom 100-godišnjice postojanja u znak priznanja za dotadašnju aktivnost u Društvu.

Sahrana našeg dragog čika-Bože obavljena je 21 oktobra 1976. godine u Beogradu po tmurnom i kišovitom vremenu na Novom groblju. Ispratili su ga ne samo hiljade Beograđana, već i seljaci s Javora, Golije, Ovčara Kablara, narod koji ga je do smrti »cenio kao svog oca«, čoveka retkog poštenja, lekara »duše i tela«.

Evo nekoliko toplih reči njegovog najboljeg i najčestitijeg učenika i poštovaoca, profesora dr Milana Blagojevića, upravnika Očne klinike Medicinskog fakulteta Beogradskog univerziteta, izgovorenih nad odrom našeg dragog i voljenog čika-Bože: »... Toga dana njegovi učenici, kolege, bolesnici, saradnici i prijatelji ukazali su poslednju poštu dr Boži Miloševiću, čoveku izuzetne dinamičnosti, aktivnosti, inteligencije i stručnosti. Oni su se oprostili od čoveka koji je u svojoj ličnosti povezivao razne epohe iz naše medicine i oftalmologije, koji je humanu lekarsku dužnost obavljao kako u zabačenim seoskim kućercima pored svetlosti luča i petrolejske lampe, tako i u savremeno opremljenim zdravstvenim ustanovama... s ljubavlju je vršio svoj životni poziv, a bolesnicima pored svoje stručnosti pružao neposrednost i prijateljski stav...«

Bio je *živa legenda* i šteta je što nije imao vremena da sve to napiše i objavi. Tokom poslednjih nekoliko decenija pružio mi je mnogo podataka o nepravilnoj i često opasnoj upotrebi izvesnog bilja (osobito za oči) naroda, pre svega u Srbiji i Vojvodini.

Neka je slava i hvala ovom retko čestitom čoveku.

*Akad. prof. dr Jovan TUČAKOV*